

Souhrnná teritoriální informace:

Lichtenštejnsko

Zastupitelský úřad 23. 11. 2024 21:28

Lichtenštejnské knížectví (Fürstentum Liechtenstein) zkráceně Lichtenštejnsko je s rozlohou 160 km² a počtem obyvatel 40 023 (k 31.12.2023) čtvrtou nejmenší zemí Evropy a šestou nejmenší zemí světa. Leží na řece Rýn a rozprostírá se na svazích alpského pohoří Rätikon mezi švýcarským kantonem St. Gallen a rakouskou spolkovou zemí Vorarlberg. Lichtenštejnsko má vše, po čem srdce touží: působivý horský svět, živou kulturu, okouzující vesničky i podnikatelské příležitosti. Třísetletá historie země ukazuje, jak se Lichtenštejnsko vyvinulo v moderní obchodní centrum s vysokou kvalitou života.

Lichtenštejnské knížectví je atraktivní obchodní lokalitou s dobře rozvinutou infrastrukturou. Za posledních 60 let se vyvinulo z jednoduché „rolnické země“ v zemi inovativní.

Od r. 1924 funguje nejen měnová, ale i celní unie se Švýcarskem; od 26. května 1924 je v Lichtenštejnsku zákonným platidlem švýcarský frank. Lichtenštejnsko je od roku 1995 členem Evropského hospodářského prostoru, Knižectví je rovněž členem ESVO.

Úředním jazykem je němčina, v hovorovém jazyce používají Lichtenštejnci dva alemanské dialekty.

Lichtenštejnsko je konstituční dědičnou monarchií postavenou na parlamentních základech utvořenou 11 obcemi. V jeho čele stojí kníže. Nejen on, ale i parlament a další vládní instituce sídlí v hlavním městě Vaduzu. Největším městem co do počtu obyvatel je Schaan.

Stát je zemí s nejvyšším HDP na obyvatele na světě. Pravidelně se umísťuje na předních příčkách zemí s největší kupní silou obyvatel a blahobytem. Od r. 1950 hospodaří nepřetržitě s přebytkovým státním rozpočtem, s výjimkou krizového roku 2008.

Lichtenštejnsko je velmi zajímavou destinací pro ambiciózní FinTech projekty. Stalo se první zemí světa, která začala oficiálně využívat kryptoměny (od ledna 2020). Oblast blockchainu a kryptoměn má velký potenciál mj. pro spolupráci s českými subjekty.

Pro obchodování s partnerem z Lichtenštejnska je třeba se připravit na věcné až odměřené jednání, v krajním případě se lichtenštejnský partner nebojí jít i do konfliktu. Proto se doporučuje být na taková jednání dobře připraven, a to např. i schopností improvizace a kreativity.

Základní údaje	
Hlavní město	Vaduz
Počet obyvatel	40,02 tis. (stav k 31. 12. 2023)
Jazyk	němčina (hovorovým jazykem jsou dva alemanské dialekty)
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	konstituční dědičná monarchie na demokratickém a parlamentním základě
Hlava státu	kníže Hans-Adam II.
Hlava vlády	Dr. Daniel Risch
Název měny	švýcarský frank (CHF)
Cestování	
Časový posun	0 hodin
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Pavlína Šrámková, CDA a.i.
Ekonomický úsek	Zdeněk Eliáš, MBA, Marcela Dvořáková
Konzulární úsek	PaedDr. Valéria Füleová
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. CHF)	cca. 7 mld. CHF (nejaktuálnější údaj za r. 2022)
Hospodářský růst (%)	- 0,2 (nejaktuálnější údaj za r. 2022)
Inflace (%)	+ 2,1 (údaj za r. 2023)

Tato souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Nezaměstnanost (%)	1,3 (údaj za r. 2022)

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veľetrhý a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchránka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu:

- 1 Lichtenštejnské knížectví, zkráceně Lichtenštejnsko – německy: Fürstentum Liechtenstein

Systém vládnutí:

Lichtenštejnsko je dle ústavy konstituční dědičnou monarchií - po mužské linii - postavenou na demokratických a parlamentních základech. Ústava z r. 1921 je založena na konsensu mezi knížetem a obyvatelstvem, jde o tzv. duální systém, v němž se panovník dělí o státní moc s lidem. Kníže potvrzuje parlamentem schválené zákony, rozhoduje o zásadních otázkách zahraniční politiky a zastupuje stát navenek. Jeho právem je také jmenování předsedy vlády a ministrů. Obyvatelé nicméně mají možnost přímo ovlivňovat zákonodárství hlasováním v referendech.

Lichtenštejnský parlament, neboli zemský sněm, sídlí v hlavním městě Vaduzu a skládá se z 25 poslanců, z nichž 15 je z tzv. Horní země (Oberland) a 10 z tzv. Dolní země (Unterland). Volební období parlamentu je 4leté. Vláda má 5 členů: předsedu, jeho zástupce a 3 ministry. Správa země přísluší vládě, která je odpovědná parlamentu a knížeti.

Složení vlády od 25. 3. 2021:

- 1 Daniel Risch (VU) – předseda vlády a ministr financí
- 1 Sabine Monauni (FBP) – místopředsedkyně vlády a ministryně vnitra, životního prostředí a hospodářství
- 1 Dominique Hasler (VU) - ministryně zahraničních věcí, školství a sportu
- 1 Graziella Marok-Wachter (VU) – ministryně pro infrastrukturu a spravedlnost
- 1 Manuel Frick (FBP) – ministr sociálních věcí a kultury

Politická atmosféra v zemi:

Situace v zemi je dlouhodobě politicky stabilní a kontinuální. Vláda, tvořená tzv. Velkou koalicí, se těší vysoké důvěře obyvatel, což bylo potvrzeno i v posledních parlamentních volbách v květnu 2021. Obě největší politické strany - křesťanskosociální strana Vaterländische Union (Vlastenecká unie) a liberálně-konzervativní strana Fortschrittliche Bürgerpartei (Pokroková občanská strana) se staly jasnými vítězi voleb se stejným podílem hlasů 35,9 %. Vlastenecká unie nakonec zvítězila těsně o 42 hlasů. Obě strany získaly shodný počet 10 křesel v jednokomorovém 25členném Zemském sněmu (parlamentu). Ze zbývajících 5 parlamentních křesel obsadila ekologicky a sociálnědemokraticky orientovaná strana Freie Liste 3 mandáty a 2 křesla si připsala strana Demokráté za Lichtenštejnsko - Demokraten pro Liechtenstein. Celkem 7 míst v 25členném parlamentu obsadily ženy, což je dvojnásobek oproti minulému volebnímu období.

Programové prohlášení vlády na období 2021–2025 se soustředí zejména na udržitelnost: sociální, ekonomickou, finanční a environmentální. Velkým tématem je reforma zdravotního a důchodového systému. Lichtenštejnská populace stárne a současné financování důchodů není do budoucna udržitelné. Nutná je rovněž reforma vzdělávacího systému, aby si země v nadcházejících letech udržela vysoce kvalifikovanou pracovní sílu.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika vychází z principů suverenity, nezávislosti a neutrality země. Důležitým prvkem lichtenštejské zahraniční politiky je dle vlády flexibilita. Na jejím přímém utváření a naplňování se podle ústavy podílí vláda i vládnoucí kníže, který má v zahraničně-politických otázkách ve vztahu k vládě právo veta.

Vzhledem k tomu, že Lichtenštejnsko je státem bez vlastní armády, mají pro ně zásadní význam státní smlouvy v bilaterálních vztazích se sousedy: nejdůležitější relací je Švýcarsko a Rakousko, dále Německo, Itálie, USA a Velká Británie. Pro malé knížectví je nepostradatelná i multilaterální diplomacie a ukotvení v mezinárodních institucích.

V členství v OBSE od r. 1975 a v Radě Evropy od r. 1978 spatřuje Lichtenštejnsko jako záruky pro své aktivity v multilaterální oblasti. Země je od r. 1990 také členem OSN a o 5 let později vstoupila do WTO. Pro knížectví jsou zcela zásadní vztahy s EU, a to nejen z politického, ale i z ekonomického pohledu.

Vztahy Lichtenštejnska s EU

I když se Lichtenštejnsko stalo členem Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) až v r. 1990, jeho členství lze de facto prostřednictvím celní unie se Švýcarskem počítat již od založení ESVO, tj. od r. 1960. Lichtenštejnsko si uvědomovalo, že plnoprávné členství v EU by přineslo jisté problémy především jeho bankovnímu sektoru, proto uvítalo iniciativy v rámci ESVO ke sjednání smlouvy s EU – vytvoření tzv. Evropského hospodářského prostoru (EHP). Jeho členem je od r. 1995.

Další nutnost „korekce“ v zahraniční politice země ve smyslu přibližování se EU se projevila po vstupu Švýcarska do schengenského prostoru v r. 2008. Od r. 2011 je členem Schengenu i Lichtenštejnsko, a to za podobných podmínek jako Švýcarsko; osobní kontroly sice na hranicích odpadly, celní kontroly však mohou být nadále uplatňovány, neboť země není v celní unii. Lichtenštejnsko se mj. plně účastní i dublinského systému určování kompetence při udělování žádostí o azyl.

Členství v EHP je Lichtenšteinci dle průzkumů hodnoceno pozitivně. Vytváří dobrou výchozí pozici pro další rozvoj vztahů s EU i evropskými zeměmi. Prostřednictvím finančních mechanismů EHP poskytuje Lichtenštejnsko spolu s Norskem a Islandem finanční příspěvek, určený „novým“ členským zemím EU. V letech 2014–2021 se jednalo o sumu 2,8 mld. eur, přičemž příspěvek Lichtenštejnska z toho tvořil 16,5 mil. eur. Od počátku ruské agrese vůči Ukrajině v roce 2022 podporuje LI Ukrajinu jak politicky, tak finančně a přejímá též sankční režimy EU vůči Rusku.

Vztahy Lichtenštejnska s ČR

Lichtenštejnsko a Česká republika, knížecí rod Lichtenštejnů a české země, jsou úzce historicky propojeny již téměř 800 let. Tyto úzké vztahy mezi Lichtenštejnskem a Československem byly náhle přerušeny během pohnutých událostí 20. století. Nevyřešené otázky z tohoto období se dodnes nepodařilo politicky vyřešit.

Téměř osmisetletá historie vzájemných vztahů byla po 2. světové válce zatížena majetkovými spory. Diplomatické styky byly v září 2009, po téměř 70 letech přerušení, znovu navázány. ČR a Lichtenštejnsko se dnes v bilaterálních vztazích soustředí na rozvoj kultury, vzdělávání, spolupráce v ekonomické oblasti a v zahraniční politice: v evropských sdruženích a na multilaterálních fórech. Pravidelně se konají konzultace zástupců obou ministerstev zahraničí (poslední v únoru 2023) a rovněž běží řada společných projektů, např. Česko-Lichtenštejská komise historiků. Obě země mají diplomatické zastoupení na nejvyšší úrovni: velvyslanectví Lichtenštejnska pro ČR sídlí ve Vídni, Velvyslanectví ČR pro Lichtenštejnsko v Bernu (v Lichtenštejnsku se nenachází žádná ambasáda cizí země a většina velvyslanců je přiakreditována z Bernu).

Česko-lichtenštejské vztahy jsou nadále komplikovány majetkovými spory knížecí rodiny, které se řeší u českých soudů a které zatím nebyly uzavřeny. V této souvislosti Lichtenštejnsko podalo v srpnu 2020 i stížnost na ČR u Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). ESLP se ohledně dalšího postupu zatím nevyjádřil.

1.3 Obyvatelstvo

Se 40 023 obyvatel a 160 km² patří Lichtenštejnsko k nejmenším státům v Evropě, ale i na světě. Země je rozdělena na 11 okrsků/obcí. Nejlidnatějším lichtenštejnským městem je město Schaan se 6 110 obyvateli v r. 2023. V hlavním městě Vaduzu v r. 2023 žilo 5 833 osob. Více než třetinu, tj. 34,3 %, celkové populace tvoří cizinci, nejčastěji Švýcaři, Rakušané, Němci a Italové. V Lichtenštejnsku trvale žijí přibližně i dvě desítky Čechů.

Demografické složení (k 31. 12. 2023)

Podle předběžných výsledků se počet stálých obyvatel Lichtenštejnska v roce 2023 zvýšil o 346 osob, tj. o 0,9 %, oproti r. 2022.

- 1 Počet obyvatel: 40 023
- 1 z toho cizinci: 13 728 (34,3 %)
- 1 Hustota obyvatelstva: cca 240 osob na km²

Náboženské složení

- 1 římskokatolická církev – 79,9 %
- 1 evangelická reformovaná církev – 8,5 %
- 1 islám – 5,4 %
- 1 jiná náboženství a bez vyznání - 6,2 %

Úřední jazyk

- 1 němčina

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Lichtenštejnsko je zemí s nejvyšším HDP na jednoho obyvatele na světě, od r. 1950 nepřetržitě hospodáří s přebytkovým státním rozpočtem, s jedinou výjimkou v krizovém r. 2008.

V Lichtenštejnsku působí na 5 100 společností, které nabízejí více pracovních míst, než má země obyvatel. Páteř lichtenštejnské ekonomiky tvoří vedle značného počtu velkých společností především celá řada malých a středních podniků, z nichž většina zaměstnává do 10 osob.

Průmysl a odvětví výroby zboží se podílí na HDP země 40 %, služby 28 %, finanční služby a bankovní sektor 24 % a zemědělství 8 %. Nejvýznamnějšími odvětvími lichtenštejnského průmyslu silně orientovaného na vývoz jsou strojírenská výroba a přesné strojírenství, stavba zařízení, výroba přesných měřicích přístrojů, chemický a farmaceutický průmysl a dentální, textilní a potravinářský průmysl. Knížectví je rovněž vyspělým a inovativním finančním centrem; finanční služby vytvářejí asi 1/4 roční přidané hodnoty země. Inovace, digitalizace a oblast high-tech je vládní prioritou zejména v oblasti rozvoje národního hospodářství, ale i v zájmu zajištění bezpečnosti a stability digitální infrastruktury v zemi a její ochrany před kybernetickými útoky všeho druhu. Nemaý význam pro Lichtenštejnsko má i odvětví cestovního ruchu. Dříve se cestovní ruch zaměřoval spíše na turistiku a zimní sporty jen v alpské oblasti (Malbun a Steg), dnes je celé Lichtenštejnsko se svojí širokou nabídkou sportů, aktivit a čilým kulturním životem po celý rok považováno za malý turistický klenot.

Podle předběžných výpočtů lichtenštejnského statistického úřadu z března 2024 hrubý domácí produkt HDP v běžných cenách v r. 2022 v porovnání s předchozím rokem stagnoval (- 0,2 %).

V r. 2023 činila průměrná roční míra inflace 2,1 %. Tento nárůst je způsoben zejména vyššími cenami elektřiny a plynu a také vyššími cenami nájemného za byty. Naopak ceny ropných produktů, kombinovaných nabídek pevných a mobilních sítí a léků klesly. Ceny tuzemských výrobků se zvýšily v průměru o + 2,4 % za rok, zatímco ceny dováženého zboží vzrostly o +1,4 %. V r. 2022 činila průměrná roční míra inflace + 2,8 %, v r. 2021 + 0,6 %.

V r. 2023 dosáhla průměrná míra nezaměstnanosti stejné hodnoty jako v r. 2022 (+ 1,3 %), přičemž nejnižší míra byla dosažena v červnu a červenci 2023 (+ 1,2 %) a nejvyšší v listopadu (+ 1,5 %). Míra nezaměstnanosti v Lichtenštejnsku zůstává dlouhodobě velmi nízká.

Lichtenštejnsko je jednou z mála zemí na světě bez veřejného dluhu. Země má naopak vysoké rezervy, které jsou výsledkem rozpočtové kázně státu.

V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Lichtenštejnsko nevyskytuje a dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	9,2	- 0,2	N/A	N/A	N/A
HDP/obyv. (USD/PPP)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Inflace (%)	+ 0,6	+ 2,8	+ 2,1	N/A	N/A
Nezaměstnanost (%)	1,6	1,3	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Import zboží (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	0,03931	0,03968	0,04	N/A	N/A
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	0	0	0	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD, Lichtenštejnský statistický úřad

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance Lichtenštejska jsou tvořeny státním rozpočtem a rozpočty jedenácti obcí. Příjmy jsou generovány jednak nejrozličnějšími daněmi, jednak příjmy z kapitálového majetku a poplatků.

V r. 2021 (nejaktuálnější údaj zveřejněný Lichtenštejským statistickým úřadem k 23.5.2023) činil přebytek veřejných financí (pozitivní finanční saldo) 2,7 % HDP, což představuje 176,8 mil. CHF.

Konsolidované státní výdaje klesly v r. 2021 oproti r. 2020 o 1,5 %, resp. o 23,2 mil. CHF, a **konsolidované státní příjmy** se snížily o 14,9 %, resp. o 291,9 mil. CHF. V pandemických letech 2020 a 2021 zmírnila lichtenštejská vláda ekonomické důsledky koronavirové krize prostřednictvím různých programů pomoci, což vedlo zejména v r. 2020 k výraznému nárůstu státních výdajů. Po jednorázovém zvýšení daní z příjmu v r. 2020 o cca 300 mil. CHF se vládní příjmy v roce 2021 vrátily na úroveň pětiletého průměru. Poměr vládních výdajů k HDP (government ratio) klesl z 25,1 % v r. 2020 na 22,6 % v r. 2021.

Nekonsolidované státní výdaje v r. 2021 poklesly oproti r. 2020 o 10,9 %, resp. o 205,8 mil. CHF na celkových 1 677,5 mil. CHF. Výrazný pokles byl zaznamenán u ostatních běžných výdajů (- 219,4 mil. CHF, tj. - 41,0 %). Příspěvky státního sektoru na boj s hospodářskými důsledky pandemie COVID-19 byly v r. 2021 výrazně sníženy, což vedlo k poklesu ostatních běžných výdajů. **Nekonsolidované státní příjmy** dosáhly v r. 2021 celkové výše 1 854, 2 mil. CHF, což představuje pokles o 474,6 mil. CHF (- 20,4 %) oproti r. 2020. Státní příjmy se tak vrátily na úroveň pětiletého průměru let 2017 až 2021. Mimořádné zvýšení daní z příjmu ve výši cca 300 mil. CHF vedlo k rozpočtově nezajištěným dodatečným příjmům v r. 2020.

Údaje o běžném účtu nejsou k dispozici. Zadlužení země je nulové a patří tak k jedné z mála nezadlužených zemí světa. Důvodem je především úspěšné hospodářství, jakož i vědomé a disciplinované zacházení s dostupnými zdroji. Rozpočtová kázeň země navíc přináší vysoké rozpočtové rezervy.

Zdroj: Lichtenštejský statistický úřad

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	2,7 % (údaj za r. 2021)
Veřejný dluh (% HDP)	0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	N/A
Daně	2024
PO	12,5 %
FO	1 - 8 %
DPH	8,1 % standartní sazba 2,6 % redukováno sazba 3,8 % speciální sazba

2.3 Bankovní systém

Lichtenštejnsko (LI) disponuje stabilním a světu otevřeným bankovníctvím. Bankovní sektor je jedním z nejdůležitějších odvětví země a předním zaměstnavatelem. Lichtenštejnské banky patří mezi nejlépe kapitálově vybavené instituce na světě a zaměřují se na privátní bankovníctví a správu majetku. Díky členství LI v EHP mohou jeho banky plně využívat výhod volného pohybu služeb v rámci jednotného evropského vnitřního trhu. Některé banky jsou prostřednictvím dceřiných společností, poboček nebo zastoupení aktivní i mimo Evropu.

Jak finanční, tak investiční centrum Lichtenštejnsko má za sebou úspěšný rok.

Na konci r. 2023 spravovalo 11 bankovních institucí v zemi (lichtenštejnské banky včetně zahraničních společností skupiny) klientská aktiva ve výši 439,0 mld. CHF, což činí o 27,6 mld. CHF více, než v r. 2022 (411,4 mld. CHF). K růstu o 6,7 % přispěl jak pozitivní vývoj trhu, tak příliv nových peněz v celkové výši 30,9 miliardy CHF. Obchodní zisk bank vzrostl ze 753,5 mil. CHF v r. 2022 na 784,8 mil CHF v r. 2023.

V r. 2023 rostlo také lichtenštejnské investiční centrum. Počet fondů sice mírně klesl z 847 na 836, celkem však spravovaly 100,2 mld. CHF; pro srovnání, v r. 2022 spravovaly 69,1 mld. CHF.

Největší bankou Lichtenštejnska je **LGT Bank**, kterou již více než 80 let vlastní knížecí rodina. Disponuje velmi vysokou úrovní finanční stability a svým zákazníkům nabízí přístup ke globální síti a široké škále služeb. Nejstarší finanční institucí je **Liechtensteinische Landesbank AG (LLB)**, jejíž většinu akcií vlastní stát. Skupina LLB nabízí svým klientům služby správy majetku, správy aktiv a služby z oblasti fondů. Další významnou bankou je **BENDURA BANK AG**. Nabízí finanční služby šité na míru především movitým zákazníkům. Poskytuje investiční poradenství a správu aktiv. Svým klíčovým zákazníkům nabízí i transakční bankovníctví. **Kaiser Partner Privat Bank** se zaměřuje na vybrané trhy, s ohledem na dlouhodobé investice oslovuje zejména rodiny a majetné jednotlivce.

2.4 Daňový systém

Daňový systém Lichtenštejnska je jednoduchý, mezinárodně kompatibilní a v souladu s evropským právem. Uplatňuje se progresivní sazba daně.

Daňový zákon je přizpůsoben ekonomickému a právnímu rámci v tuzemsku i v zahraničí. To zajišťuje, že Lichtenštejnsko má v současné době a bude mít i v budoucnu atraktivní a konkurenceschopný daňový systém. Podstatnou základní myšlenkou daňového zákona je neutralita rozhodování (tj. žádné daňové zkreslení v oblasti investic, financování, právní a organizační formy a rozhodování o rozdělení zisku).

FO - V případě fyzických osob rezidentních v Lichtenštejnsku zdanění podléhá majetek a příjmy ze samostatné výdělečné činnosti nebo ze zaměstnání. Na jedné straně se vybírá zemská daň a na druhé straně příslušná obecní daň dle místa pobytu. Sazba zemské daně je progresivní, osmiúrovňová, přičemž nejvyšší úrovní sazby je 8 %, kdy zdanitelný příjem přesahuje 200 000 CHF ročně, nejnižší sazba činí 1 % (zdanitelný příjem od 15 001 do 20 000 CHF ročně). Komunální multiplikátory se však mohou pohybovat od 1,5 % do 2,5 %, ačkoliv v praxi se pohybují od 1,5 % do 1,8 %, přičemž celkové maximální daňové zatížení fyzické osoby činí 22,4 %. U nerezidentů se zdaňují lichtenštejnské příjmy ze zaměstnání, zisky z podnikání a zisky připadající na nemovitý majetek, který se nachází v Lichtenštejnsku.

PO - Společnosti, jejichž sídlo je registrováno v Lichtenštejnsku, jsou pro daňové účely považovány za rezidenty. Obecně platí, že právnické osoby podléhají v Lichtenštejnsku dani ze zisku, která se vybírá ve formě tzv. rovné sazby daně (Flat-Tax-Rate) ve výši 12,5 %, přičemž minimální daň z příjmu činí 1 800 CHF ročně (s výjimkou malých podniků). Přírážková daň se nevybírá.

DPH - Na základě Dohody o celní unii z 29. března 1923 je Lichtenštejnsko pro účely DPH považováno za součást Švýcarska. Stejně jako ve Švýcarsku, tak i v Lichtenštejnsku existují tři daňové sazby, u kterých došlo k 1.1.2024 ke změnám jejich výše: běžná sazba činí 8,1 %, na určité druhy zboží (potraviny, knihy, časopisy nebo léky) a služby se vztahuje redukováná sazba ve výši 2,6 %, v hotelnictví a za ubytovací služby se platí speciální sazba daně ve výši 3,8 %.

Pro rok 2024 se žádné podstatné změny v daňovém systému Lichtenštejnska neočekávají.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Lichtenštejnsko je převážně exportní zemí. Sice není členem Evropské unie, ale má s ní velmi úzké vazby. Pomocí různých dohod vytvořilo Lichtenštejnsko optimální podmínky pro své exportně orientované hospodářství. Lichtenštejnsko je od roku 1995 členem Evropského hospodářského prostoru (EHP), a je tedy součástí jednotného evropského trhu, včetně čtyř základních svobod (volný pohyb zboží, volný pohyb osob, volný pohyb služeb, volný pohyb kapitálu a plateb).

Bilance zahraničního obchodu Lichtenštejnska vykázala v roce 2022 přebytek ve výši 1 346 mil. CHF, což v porovnání s vrcholným rokem 2021 představuje pokles o 310,2 mil. CHF (-18,7 %) a je o dobrých 80 mil. CHF nižší než průměr předchozích deseti let, který činil 1 430 mil. CHF (2012-2021).

Nižší bilance zahraničního obchodu Lichtenštejnska byla způsobena zejména změnou obchodních vztahů s Německem a Francií. Přebytky s oběma obchodními partnery v roce 2022 výrazně poklesly, a to o 258 mil. CHF s Německem, resp. 41 mil. CHF s Francií, přičemž největší deficit zaznamenal obchod s Chorvatskem (- 50 mil. CHF).

Většina **vývozu** směřuje do zemí EU. Po výrazném nárůstu vývozu do Německa v r. 2021 došlo v r. 2022 k jeho opětovnému poklesu. Poklesl o 165 mil. CHF, tj. o 13,3 %. Tento klesající trend lze pozorovat ve vývozu u většiny obchodních partnerů Lichtenštejnska v Evropě, kam bylo v r. 2022 vyvezeno zboží v celkové hodnotě 2 087 mil. CHF, což odpovídá 64,1 % celkového objemu vývozu.

Naopak nárůst **dovozu** je způsoben obchodními aktivitami v Evropě. Zatímco dovoz z Afriky, Ameriky a Asie v roce 2022 poklesl, objem dovozu z Evropy se oproti r. 2021 zvýšil o 70 mil. CHF, tj. o 4,8 % na 1 523 mil. CHF, což představuje téměř 80 % celkového objemu dovozu. Obzvláště významný byl dovoz z Německa, který se v porovnání s r. 2021 zvýšil o 13,7 %. S tím kontrastuje pokles dovozu z Rakouska o 8,7 %, tj. o 31 mil. CHF.

(Pozn.: Jedná se o nejaktuálnější údaje Lichtenštejnského statistického úřadu ze 17.4.2024).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	1254,16	1107,93	1280,86	1482,66	1405,32
Export do EU (mil. EUR)	993,02	909,77	1224,40	1265,54	2400,76
Saldo s EU (mil. EUR)	-261,14	-198,16	-56,45	-217,13	995,44

Zdroj: Lichtenštejnský statistický úřad

Obchodní vztahy s ČR

Lichtenštejnsko není významným obchodním partnerem ČR, v r. 2023 zaujímal 105. pozici mezi obchodními partnery ČR s podílem zhruba 0,01 % na celkovém obratu zahraničního obchodu ČR. V témže roce dovezlo z ČR zboží v hodnotě 322 436 tis. CZK a vyvezlo zboží v hodnotě 424 548 tis. CZK. Lichtenštejnsko tak v r. 2023 vykázalo s ČR kladnou obchodní bilanci (4 260 tis. CZK). Největší podíl dovozu tvořilo průmyslové spotřební zboží, největší podíl vývozu tvořily dopravní prostředky, zdravotnické výrobky a elektrická zařízení.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,33	0,29	0,30	0,41	0,32
Export do ČR (mld. CZK)	0,32	0,30	0,35	0,37	0,43
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,01	0,01	0,04	-0,04	0,10

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Zatímco v r. 2022 se vývoz s většinou významnějších lichtenštejnských obchodních partnerů v Evropě vyvíjel negativně, vývoz do zemí mimo EU jako např. do USA se naproti tomu v r. 2022 zvýšil (o 43 mil. CHF, tj. 11,9%). To platí i pro export zboží z Lichtenštejnska do Asie (+ 2,3 %). Největší podíl činil export zboží do Číny, který v r. 2022 dosáhl 268 mil. CHF, což představuje o 17 mil. CHF, resp. o 6,7 % více, než v r. 2021. Naopak objem dovozu zboží Lichtenštejnska z USA, Číny a Japonska v r. 2022 oproti r. 2021 klesl.

(Pozn.: Jedná se o nejaktuálnější údaje Lichtenštejnského statistického úřadu ze 17.4.2024).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	-993,02	-909,77	N/A	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: Lichtenštejnský statistický úřad

3.2 Přímé zahraniční investice

Lichtenštejnsko investovalo více kapitálu v zahraničí, než kolik zahraniční země investovaly v Lichtenštejnsku. Tento fakt je způsoben především desetiletí trvajícím přebytkem obchodní bilance Lichtenštejnska. Přesné údaje však nelze uvést, protože Lichtenštejnsko nemá vlastní platební bilanci a Švýcarská národní banka o Lichtenštejnsku samostatně neinformuje. Některé zahraniční centrální banky nicméně zveřejňují hospodářskou výměnu s Lichtenštejnem. Například přímé investice Lichtenštejnska v Německu dosáhly v r. 2021 výše 2,8 mld. CHF, v Rakousku v r. 2022 výše 2,1 mld. CHF a v USA v roce 2019 výše 1,3 mld. CHF. Naproti tomu přímé investice těchto zemí v Lichtenštejnsku jsou výrazně nižší.

Bank of England poskytuje pro Lichtenštejnsko informace o celkových zahraničních aktivech (přímé investice, portfoliové investice a další investice): V roce 2021 měli lichtenštejnští rezidenti a lichtenštejnské společnosti ve Spojeném království zahraniční aktiva ve výši 5,1 mld. CHF, zatímco PZI Spojeného království v Lichtenštejnsku činily 0,4 mld. CHF.

Informace týkající se investování dalších zemí v Lichtenštejnsku nemá ZÚ Bern k dispozici.

Zdroj: Lichtenštejnský institut z pověření vlády Lichtenštejnského knížectví.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU a Lichtenštejnsko (LI) jsou blízkými hospodářskými a politickými partnery v EHP od r. 1995. Většina aspektů vzájemných vztahů se řídí právě dohodou o EHP, a to:

- 1 účast na vnitřním trhu EU,
- 1 účast v agenturách EU a programech EU,
- 1 finanční příspěvek LI na hospodářskou a sociální soudržnost v EU a EHP.

1. 5. 2020 uplynulo 25 let od vstupu LI do EHP. Podle vládní zprávy je členství v EHP důležitým faktorem hospodářského úspěchu knížectví. Podle průzkumu se dohoda těší široké podpoře obyvatelstva.

LI je od prosince 2011 také přidruženým členem schengenského prostoru a plně se účastní dublinského systému pro určování příslušnosti k žádostem o azyl.

V r. 2015 podepsaly EU a LI dohodu o automatické výměně informací v daňových záležitostech, což usnadňuje boj proti daňovým únikům. Tato dohoda platí od r. 2017. ČR participuje na sjednávání Dohody mezi EU a LI o boji proti podvodům a jiným protiprávním činnostem. ČR od počátku projednávání textu zastávala stanovisko, že by státy, jež mají zájem o úzkou spolupráci s EU a jejími členskými státy, měly přijmout obdobné podmínky, jaké se uplatňují v EU.

Smlouvy s ČR

Smluvní vztahy ČR s LI se odvíjejí od mezinárodních bilaterálních i multilaterálních smluvních dokumentů, jimiž jsou obě země vázány. Jsou pro ně relevantní i ty části *acquis* EU, které se na základě smluvních vztahů EU a CH promítají i do bilaterálních vztahů jednotlivých členských států s CH a LI. Některé mezinárodní smlouvy uzavřené CH se totiž vztahují i na LI, např. Obchodní smlouva mezi Československou republikou a Švýcarskou konfederací nebo Dohoda mezi vládou ČR a Švýcarskou spolkovou radou o vzájemném zrušení vízové povinnosti. K nejdůležitějším dvoustranným dokumentům patří Memorandum o budoucí spolupráci u příležitosti navázání diplomatických styků mezi ČR a LI ze září 2009 a Smlouva mezi ČR a LI o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku ze září 2014, která zamezuje tomu, aby byl příjem a majetek zdaňován v obou státech.

3.4 Rozvojová spolupráce

Mezinárodní humanitární spolupráce a rozvoj (Die Internationale Humanitäre Zusammenarbeit und Entwicklung IHZE) je koordinována Úřadem pro zahraniční záležitosti a je realizována ve spolupráci s Lichtenštejnskou rozvojovou službou. Zahrnuje čtyři kategorie pomoci:

- pomoc při mimořádných událostech
- pomoc při živelních pohromách a obnově,
- mezinárodní pomoc uprchlíkům a náklady na péči o žadatele o azyl v zemi,
- dvoustrannou a mnohostrannou rozvojovou spolupráci.

IHZE je hlavním nástrojem Lichtenštejnska pro poskytování „oficiální rozvojové spolupráce“ států v souladu s kritérii OECD (oficiální rozvojová pomoc, ODA). V r. 2022 vynaložilo Lichtenštejnsko na ODA 25,6 mil. CHF, které byly použity na projekty v oblasti pomoci při mimořádných událostech a obnovu, v oblasti pomoci uprchlíkům a migraci a na dvoustrannou a mnohostrannou rozvojovou spolupráci, přičemž celkové výdaje na ODA v r. 2022 činily 31,5 mil. CHF.

Zdroj: Lichtenštejnský statistický úřad - nejaktuálnější údaje: stav k 24. 4. 2024

3.5 Perspektivní obory (MOP)

- ▶ **ICT, elektronika, kyberbezpečnost:** Na rozvoj ICT sektoru klade Lichtenštejnsko velký důraz. S pandemickou krizí se dostal do popředí význam digitalizace. V oblasti ICT jsou poptávány software, antiviry, inteligentní aplikace a další, např. cloudové služby, e-commerce, webdesign, e-learning, e-games, apod.
- ▶ **Finančnictví:** Perspektivní jsou rovněž zejména služby ve finančním sektoru. Lichtenštejnsko je velmi zajímavou destinací pro ambiciózní FinTech projekty. Stalo se první zemí světa, která začala oficiálně využívat kryptoměny (od ledna 2020). Oblast blockchainu a kryptoměn má velký potenciál mj. pro spolupráci s českými subjekty.
- ▶ **Průmyslové technologie, průmysl 4.0:** Tradiční a zároveň perspektivní obor – dynamický lichtenštejnský průmysl potřebuje přesné obráběcí stroje.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Vynikající rámcové podmínky a atraktivní perspektivy růstu činí z Lichtenštejska špičkovou obchodní lokalitu. Není náhodou, že zde působí na 5 100 společností, včetně takových, které úspěšně konkurují na světovém trhu jako globální specializovaní hráči. Obzvlášť významná je centrální poloha země s přímým přístupem na trh do všech zemí EU a EHP, jakož i do hospodářské oblasti Švýcarska. Stabilita a spolehlivost Lichtenštejska jakožto státu Triple-A také přispívá k tomu, že se knížectví stává ziskovým místem pro současné podnikání.

4.2 Oslovení

Zejména v koronavirové době se stalo takřka pravidlem oslovovat obchodní partnery online komunikačními kanály, jejichž prostřednictvím může český exportér prezentovat svou firmu, produkt či službu. Tato forma komunikace se bude jistě využívat i nadále. Osobní kontakt je však v mnoha ohledech nenahraditelný, a proto vždy doporučujeme najmout místního obchodního zástupce, či PR agenturu znalou místního trhu a prostředí.

Další možností, jak oslovit obchodní partnery, je účast na oborově zaměřeném veletrhu v Lichtenštejnsku či Švýcarsku. Lichtenštejnsko je velmi malá země, kde se, jak se říká, všichni navzájem znají. První kontakt (a dojem) tak může být pro úspěch záměru rozhodující.

Pro radu se lze obrátit na Honorární konzulát ČR ve Vaduzu či na Velvyslanectví ČR v Bernu, které pomocí nástrojů ekonomické diplomacie pomáhá českým firmám na lichtenštejnský a švýcarský trh.

4.3 Obchodní schůzka

Po úspěšném oslovení lichtenštejnského obchodního partnera přichází na řadu sjednání první obchodní schůzky. Možnost videohovoru existuje, nicméně v tomto případě jsou výhody a důležitost osobního setkání nesporné. Lichtenštejnci plánují hodně dopředu, a proto je důležité sjednat schůzku s patřičným předstihem. Většinou jsou to velice bohatí lidé, pro které platí příslovečné rčení, že čas jsou peníze. Proto doporučujeme poskytnout předem maximum informací, aby dotyčný věděl, co za svůj investovaný čas může získat. Jinak schůzku odmítne, nebo pošle zástupce. Místo setkání je třeba zvolit dle potřeby a zaměření obchodního jednání. Ideální jednací tým se v Lichtenštejnsku v ničem nevymyká středoevropským standardům. Je třeba dát pozor a klást důraz na genderové vyvážení jednacího týmu.

4.4 Komunikace

Úředním jazykem Lichtenštejnska je němčina. Lichtenštejnci bývají dobře jazykově vybaveni, a proto většinou nemusí být problém vést jednání v anglickém jazyce. Nemusí to však platit vždy. Znalost němčiny je bezesporu výhodou. Úřední jazyk je také nutný v případě obchodních materiálů. Vždy však záleží na domluvě mezi oběma stranami.

Silně nedoporučujeme vést s lichtenštejnskými obchodními partnery hovor na téma majetkoprávních sporů s ČR ani jiné politické debaty. Lichtenštejnci jsou na své knížectví hrdí, stejně jako na krásnou přírodu a životní úroveň.

4.5 Doporučení

Jedenáctero pro obchodování s Lichtenštejnem (LI):

- 1 Komunikujte systémově a na jednání se přichystejte. Připravte se na věcného a přímého až odměřeného partnera. Lichtenšteinští se nebojí jít do konfliktu, proto je vhodné se na jednání dobře připravit a být věcný.
- 1 Uplatněte schopnost improvizovat. Kromě přizpůsobení se LI organizovanosti je současně výhodou se nevzdávat české schopnosti improvizace a uplatnit kreativitu.
- 1 Prezentujte se sebevědomě. Kvalitně a moderně zpracovaný web a propagační materiály hrají důležitou roli při prezentaci firmy. Pro stabilní pozici na trhu je klíčová průběžná a velmi aktivní profesionální marketingová propagace. Nechte se inspirovat LI a CH konkurencí.
- 1 Nebojte se telefonovat. Vzhledem k formálnímu a často odměřenému způsobu komunikace zjistíte z telefonického rozhovoru mnohem více než při pouhé komunikaci prostř. e-mailu.
- 1 Nesázejte vždy na to, že se domluvíte anglicky. Znalost němčiny je vždy výhodou, zvyšuje „komfort“ komunikace při delší spolupráci i důvěryhodnost před LI partnerem.
- 1 Dodržujte termíny a buďte spolehliví. Pro dlouhodobé rozvíjení obchodních vztahů s LI partnery je nutná spolehlivost, pragmatičnost i dochvilnost.
- 1 Nepodceňujte LI partnera a jeho znalosti. Ceny zbytečně nenadsazujte. LI firmy mají díky své pozici perfektní informace téměř z celého světa.
- 1 Jen dobrá cena a kvalita na náročném koncentrovaném trhu nestačí. Design a inovace jsou nyní prodejním argumentem a konkurenční výhodou. Nezapomínejte na certifikace a reference. LI je trh malý a náročný.
- 1 S obchodním partnerem, kterého opravdu dobře neznáte a s nímž se skutečně nepřátelíte, nezavádějte řeč na CZ–LI majetkové spory. LI mají své knížectví a panovnickou rodinu rádi.
- 1 Lichtenšteinští jsou výborní obchodníci. Hledejte obchodní zástupce s již vybudovanými distribučními kanály. Je to finančně i časově výhodná cesta na LI trh.
- 1 Poznejte nejen své zákazníky, ale i konkurenci – jezděte na veletrhy. Ne nutně jen do LI, ale i do CH, DE, atd.

4.6 Státní svátky

V Lichtenštejnsku se člení svátky na celostátní, kantonální a církevní.

Přehled svátku:

- 1. ledna Nový rok
- 6. ledna Tři králové
- Velikonoční pondělí
- 1. května Svátek práce
- Nanebevstoupení Páně – ve čtvrtek 40 dní po Velikonocích (letos připadlo na 9.5.)
- Svatodušní pondělí – 10 dní po svátku Nanebevstoupení Páně (letos připadlo na 20.5.)
- Slavnost Těla a Krve Páně – 60 dní po Velikonocích
- 15. srpna Státní svátek Lichtenštejnska
- 8. září Narození Panny Marie
- 1. listopadu Svátek všech svatých
- 8. prosince Početí Panny Marie
- 25. prosince 1. svátek vánoční
- 26. prosince 2. svátek vánoční

Přehled všech svátků najdete na webové stránce [Feiertage Liechtenstein](https://www.feiertage.li)

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Lichtenštejnský trh je malý, stabilní a bohatý, s mnoha specifiky a překážkami, ale i výhodami. Vstup na tento trh je náročný a je potřeba jej dopředu dobře zvážit. Úspěch v Lichtenštejnsku se zpravidla stává dobrou referencí pro vstup do Švýcarska a na další, daleko větší světové trhy. Neúspěch v Lichtenštejnsku však stojí daleko více prostředků než v okolních zemích. Firemní náklady jsou zde velmi vysoké a zejména služby a pracovní síla patří k těm nejdražším na světě.

Lichtenštejnskému partnerovi je potřeba vysvětlit, proč má obchodovat právě s Vámi. Pro něj je mnohem jednodušší a přirozenější obchodovat s firmami ze sousedních států. Měl by tak dopředu jasně vědět, proč se mu vyplatí obchodovat s firmou z Česka. Nejlepší je proto nabízet produkt, který domácí a sousední firmy nemají, nebo poskytovat lepší služby. Lichtenštejnci jsou zvyklí platit za kvalitu, to ale rozhodně neznamená, že se nebudou snažit tlačit cenu dolů.

Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Celní dohodou z r. 1924 se Lichtenštejnsko stalo součástí švýcarského celního prostoru. V letech 1991–1995 došlo k úpravě dohody a Lichtenštejnsko od té doby může – vždy na základě zvláštního ujednání se Švýcarskem – přistupovat jako samostatná smluvní strana k mezinárodním dohodám a jako samostatný členský stát k mezinárodním organizacím v oblasti působnosti celní dohody (např. přistoupení k EHP v r. 1995).

Celní dohoda se Švýcarskem byla impulzem pro dalekosáhlou harmonizaci hospodářského práva a práva sociálního zabezpečení. Na švýcarsko-lichtenštejnských hranicích nejsou prováděny žádné celní kontroly a na lichtenštejnsko-rakouských hranicích jsou kontroly prováděny švýcarskými celními úředníky. Švýcarské celní předpisy platí i pro Lichtenštejnské knížectví.

Více údajů ohledně dovozu, vývozu a tranzitu zboží do, z a přes Lichtenštejnsko lze získat na webových stránkách [Spolkového úřadu pro clo a bezpečnost hranic](#).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Lichtenštejnsko je velmi rozvinutá země s jednou z nejsilnějších ekonomik světa. Zajímavé je, že ve srovnání s Německem či Švýcarskem má vysoký podíl výroby.

V zemi je registrováno více firem, než kolik zde žije obyvatel. Pravidla pro založení a provozování lichtenštejnské akciové společnosti (Aktiengesellschaft - AG) a nadace se příliš neodlišují od jiných německy mluvících zemí, jako jsou Německo a Rakousko. Nespornou výhodou jsou ale velice přijatelné daňové podmínky pro cizí investory (holdingové společnosti), kteří nevykonávají výdělečnou činnost na území Lichtenštejnska / Švýcarska.

Obecně platí, že dosažený zisk anebo nárůst majetku holdingových společností nepodléhá ani dani ze zisku, ani živnostenské dani. Nutné je také zdůraznit, že sídlo a bankovní účet v Lichtenštejnsku neznamenají provozování výdělečné činnosti v tomto státě. Akciová společnost, lichtenštejnská instituce nebo snad evropská společnost? V Lichtenštejnsku existuje celá řada právních forem. Nejběžnějším typem společnosti v Lichtenštejnsku je společnost typu akciová společnost AG. Pro založení AG je třeba jednoho podílníka a jednoho ředitele, který musí být rezidentem. Pro registraci je třeba základní kapitál 50 000 CHF. Veškeré informace lze dohledat na oficiálních [stránkách Wirtschaftsstandort Liechtenstein](https://www.wirtschaftsstandort.liechtenstein/en).

5.3 Marketing a komunikace

Lichtenštejnsko je bohaté a náročné teritorium, čemuž by měla odpovídat i prezentace firmy, nabízeného produktu či služby. Kromě standardních marketingových postupů je velmi důležité věnovat péči jazykové úrovni – materiály/komunikace by měly být v německém jazyce.

Tradiční marketingové nástroje jako letáky, billboardy, tištěná reklama či reklama v médiích vyjdou velmi draho a je třeba předem zvážit jejich efektivitu a dosah pro prezentovaný produkt či službu. Levnější a v mnoha případech efektivnější může být využití sociálních sítí, webových stránek, influencerů, ambasadorů a dalších možností internetové propagace. K tomu lze využít místní PR agentury, které mohou propagaci cílit dle svých zkušeností s místním prostředím. Kontakty na agentury, či informace o propagačních akcích a veletrzích poskytne na vyžádání Velvyslanectví ČR v Bernu, nebo Honorární generální konzulát ČR ve Vaduzu.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv týkajících se duševního vlastnictví je v Lichtenštejnsku na vysoké úrovni. Země je od roku 1972 členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO).

Velvyslanectví ČR v Bernu nejsou známy případy porušení práv v oblasti duševního vlastnictví v Lichtenštejnsku, které by se dotýkaly českého držitele práv. Patenty ve vztahu k Lichtenštejnsku ověřuje, uděluje a spravuje švýcarský Spolkový úřad pro duševní vlastnictví (Eidgenössisches Institut für Geistiges Eigentum) se sídlem v Bernu.

Chráněné vzory, značky a design v Lichtenštejnsku ověřuje, uděluje a spravuje knížecí Úřad pro národní hospodářství (Amt für Volkswirtschaft) se sídlem ve Vaduzu.

5.5 Trh veřejných zakázek

Informace o veřejných zakázkách v Lichtenštejnsku jsou k dispozici na stránkách lichtenštejnského úřadu pro veřejné zakázky Fachstelle Öffentliches Auftragswesen (FAW)

Kontaktní osoby:

Wendelin Lampert

Abteilungsleitung

E-mail: wendelin.lampert@regierung.li

Tel.: +423 236 6270

Dr. Andrea Quaderer

E-mail: andrea.quaderer@regierung.li

Tel.: +423 236 6278

Informace o evropských veřejných zakázkách jsou k dispozici na Portál SIMAP/TED.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Lichtenštejnsko patří k finančně nejméně rizikovým zemím světa. Platební podmínky se nijak zvlášť nevymykají evropským zvykům. U menších a nepravidelných transakcí, nebo u prvních dodávek zboží či služeb bývá vyžadována platba předem. U větších mezinárodních transakcí se často využívají dokumentární formy placení při dodání zboží. Dokumenty se předávají většinou prostřednictvím bank, stejně tak i platba (dokumentární inkaso). Mezi dlouhodobými obchodními partnery, kteří si již navzájem důvěřují, je možno domluvit platbu fakturou s dohodnutou dobou splatnosti, nebo dokonce komisní prodej.

Pro řešení obchodních sporů s lichtenštejnským partnerem lze nejprve využít úřadu pro vymáhání dluhů. Více informací naleznete na webových stránkách Betreibungsschalter-plus.ch.

Obecně lze konstatovat, že spory mohou být řešeny smírčím řízením nebo u soudu. Výrazně levnější je najít řešení smírčím řízením u rozhodčího soudu. V případě soudního projednávání není možné se obejít bez právní pomoci specializovaných kanceláří. Ty jsou sdruženy v [advokátní komoře](#), která zastřešuje všechny advokátní a právnické kanceláře působící v Lichtenštejnsku. Se zástupci některých těchto právnických kanceláří lze komunikovat i v českém jazyce.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování těchto podmínek je příslušný ZÚ dané země; v případě Lichtenštejnska jeho velvyslanectví ve Vídni, které je akreditované i pro ČR. **Následující informace jsou určeny tedy jen k základní orientaci.**

Ačkoli Lichtenštejnsko (LI) není členskou zemí EU, je součástí **schengenského prostoru**. Plný volný pohyb se vztahuje i na občany ČR. K cestě do LI stačí **cestovní pas ČR** nebo **občanský průkaz ČR**. Platnost cestovních dokladů musí trvat po dobu pobytu cestovatele v LI, resp. do okamžiku vycestování. Čeští občané nemají v LI vízovou povinnost. Při turistických pobytech do 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů není třeba zvláštní povolení. Totéž platí pro léčebné či lázeňské pobyty. Pokud však má český občan v úmyslu pobývat v zemi déle než 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů, nebo tam vykonávat výdělečnou činnost, je povinen požádat u příslušného místního úřadu o povolení k pobytu (podrobněji v podkapitole 5.8).

LI je jednou z nejvyspělejších, nejbohatších a nejbezpečnějších zemí světa, čemuž odpovídají i podmínky pro cestování. Veřejná doprava je rychlá, bezpečná a propojená se Švýcarskem. LI nemá mezinárodní letiště. Nejbližší letiště je v St. Gallen/u, avšak jeho spojení se světem není úplně spolehlivé. Nejpraktičtější tak je přiletět do Curychu a do LI poté cestovat asi 1,5 hodiny železniční nebo autobusovou dopravou, případně si vypůjčit automobil. Služby taxi a půjčoven automobilů jsou na švýcarských letištích samozřejmostí, ceny jsou vysoké, podmínky pro pronájem vozidla a sjednání pojištění jsou standardní jako v jiných vyspělých evropských zemích. Na kratší vzdálenosti je lepší a rychlejší se pohybovat pěšky, příp. za použití MHD. Dostupnost i kvalita pitné vody je bezproblémová, kriminalita velmi nízká.

Vzhledem k cenám zdravotních služeb a léků se velmi doporučuje uzavřít před cestou do Lichtenštejnska dobré cestovní pojištění.

Lichtenštejnské hotelnictví je vyhlášené, volba ubytování je tak jen otázkou preferencí a finančních možností cestovatele. Platit lze hotově nebo platební kartou.

Užitečné webové stránky:

- 1 [Lichtenštejnské informační stránky](#)
- 1 [Lichtenštejnská státní správa](#)

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Jak získat pracovní povolení a kdo ho zajišťuje, platy, minimální mzda (pokud je), sociální a zdravotní péče a její poskytování.

Ve vztahu k Lichtenštejnsku se provádí dohoda o volném pohybu osob, kterou uzavřelo Švýcarsko s EU v roce 1999 a která se vztahuje i na občany ČR. K pracovnímu pobytu v Lichtenštejnsku potřebují čeští občané povolení, která vydává místně příslušný cizinecký a pasový úřad. Informace a kontakty jsou uvedeny pod odkazem [Ausländer- und Passamt \(APA\)](#).

Velmi časté jsou situace, kdy má český občan – pendler povolení pracovat v Lichtenštejnsku, avšak nemá zde povolení k pobytu, a bydlí tak buď ve švýcarském, nebo v rakouském příhraničí. Klíčem k udělení pracovního povolení je získání pracovního místa, resp. nalezení zaměstnavatele ochotného českého zájemce zaměstnat.

Velvyslanectví ČR v Bernu nabídky na lichtenštejnském pracovním trhu nesleduje a práci v Lichtenštejnsku nezprostředkovává.

Prospěšné informace lze získat i na portálu sítě [Evropské služby zaměstnanosti \(EURES\)](#), [AMS](#), jejíž součástí je i Úřad práce České republiky. Základním posláním předmětné služby je usnadňovat mezinárodní mobilitu pracovních sil. Služby EURES se prostřednictvím bilaterálních smluv vztahují také na Lichtenštejnsko.

Zákonná minimální mzda v Lichtenštejnsku stanovena není. Za férovou minimální mzdu se obecně považují cca 4 000 CHF hrubého měsíčně jako v sousedním Švýcarsku. Užitečné informace o kolektivních smlouvách a výši platů v různých ekonomických odvětvích lze nalézt např. pod odkazy: [GAV in Liechtenstein](#), [Liechtensteinisches Landesgesetzblatt](#).

Sociální a zdravotní péče je pro ty, kdo v Lichtenštejnsku pracují legálně a řádně platí veškeré předepsané odvody, na vysoké úrovni. Osoby podléhající povinnému pojištění mají možnost volného výběru zdravotních pojišťoven oprávněných poskytovat [zdravotní pojištění v Lichtenštejnsku](#).

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnějším veletrhem v Lichtenštejnsku je průmyslová, obchodní a řemeslná výstava LIHGA, která se koná 13.–15. a 18.–21. září 2024

Kalendář akcí v Lichtenštejnsku lze získat na stránkách [Veranstaltungskalender Liechtenstein](#).

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR ve Švýcarské konfederaci a v Lichtenštejském knížectví

Botschaft der Tschechischen Republik in der Schweiz und im Fürstentum Liechtenstein

- 1 Muristrasse 53, P. O. Box 1304, 3000 Bern 16, Švýcarsko
- 1 Telefon: +41-31-3504070
- 1 Fax: +41-31-3504098
- 1 E-mail velvyslanectví: bern@mzv.gov.cz
- 1 E-mail konzulárního oddělení: bern.consulate@mzv.gov.cz
- 1 E-mail obchodně ekonomického úseku: bern.commerce@mzv.gov.cz
- 1 [Web](#)
- 1 Diplomatická a konzulární služba: 0041-79-641 33 00 – (pouze nouzové případy v mimopracovní době)
- 1 Pracovní doba: pondělí–pátek: 7:45–16:15
- 1 Úřední hodiny KO pro veřejnost: pondělí–pátek: 10.00–12.00

Vchod na velvyslanectví i na konzulární oddělení je z ulice Burgernzielweg. K úřadu jezdí tramvaj č. 7 směr Ostring, zastávka Burgernziel.

Honorární konzulát České republiky ve Vaduzu

Honorarkonsulat der Tschechischen Republik in Vaduz

- 1 Wuhrstrasse 6, P. O. Box 86, 9490 Vaduz, Lichtenštejské knížectví
- 1 Telefon: +423-23 63 600
- 1 Fax: +423-23 63 601
- 1 E-mail: vaduz@honorary.mzv.cz
- 1 Konzulární působnost: Lichtenštejské knížectví
- 1 Úřední hodiny: čtvrtek 9:00–12:00

Zahraniční kancelář CzechInvest Düsseldorf

- 1 místně příslušná i pro Lichtenštejsko
- 1 E-mail: germany@czechinvest.org
- 1 [Web](#)

Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism (Rakousko)

- 1 místně příslušná i pro Lichtenštejsko
- 1 E-mail: wien@czechtourism.com
- 1 [Web](#)

České centrum Vídeň

- 1 místně příslušné i pro Lichtenštejsko
- 1 E-mail: ccwien@czech.cz
- 1 [Web](#)

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Diplomatickou působnost pro ČR má **Velvyslanectví Lichtenštejska ve Vídni**

- 1 Botschaft des Fürstentums Liechtenstein
- 1 Löwelstrasse 8/7, A-1010 Wien, Rakousko
- 1 Velvyslankyně a vedoucí úřadu: Maria-Pia Kothbauer (princezna lichtenštejská)
- 1 Telefon: +43 1 535 92 11
- 1 Fax: +43 1 535 92 114
- 1 E-mail: info@vie.llv.li
- 1 [Web](#)

Delegation der EU für die Schweiz und das Fürstentum Liechtenstein

- 1 Christoffelgasse 6, CH-3011 Bern, Švýcarsko
- 1 Velvyslanec a vedoucí delegace: Petros Mavromichalis
- 1 Telefon: +41 31 310 15 30
- 1 E-mail: delegation-bern@eeas.europa.eu
- 1 [Web](#)

Praktická telefonní čísla:

- 1 112 Mezinárodní číslo tísňového volání
- 1 117 Policie
- 1 118 Požárníci
- 1 144 Záchránná služba, ambulance
- 1 1414 Záchránná letecká služba – helikoptéra společnosti REGA
- 1 Ztráta nebo krádež mobilního telefonu: +423 237 74 00

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Liechtensteinische Landesverwaltung](#) Základní informační internetová stránka lichtenštejské administrativy. Prostřednictvím této stránky se dostanete na stránky všech ministerstev, jejich jednotlivých odborů, ředitelství a souvisejících agentur a institucí, jakož i na lichtenštejský statistický úřad.
- 1 [Regierung des Fürstentums Liechtenstein](#) Informace o členech lichtenštejské vlády, odkazy na jednotlivá ministerstva v Lichtenštejském Knížectví
- 1 [Wirtschaftsstandort Liechtenstein](#) Informace o ekonomice, službách pro podnikatele, životě a práci v Lichtenštejsku.
- 1 [Finanzplatz Liechtenstein - Liechtenstein Finance](#) Informace o bankách, právních a daňových předpisech.
- 1 [Innovation. Standort Liechtenstein](#) Informace o podnikání a zakládání společností v Lichtenštejsku.
- 1 [Liechtenstein Center](#) Oficiální turistický web Lichtenštejska.
- 1 [Česko-lichtenštejská společnost](#) Společnost, která se stará o přítomnost i budoucnost přátelských vztahů mezi Českou republikou a Lichtenštejským knížectvím.
- 1 [Liechtenstein Marketing](#) Webové stránky lichtenštejského marketingu, informace o Lichtenštejském knížectví.